

haar tanden krampachtig opeen en, zonder dat het tot haar eigen bewustzijn doordrong, kreunde ze, heel zacht, als een klein, hulpeloos diertje. Het bloed klopte haar in de keel en ze slikte, slikte, om die klopping weg te krijgen. Haar knieën trilden en ze dacht, dat de grond haar zachtkens opzoog.

Toen werd de gestalte voor haar weer tot twee mensen, die, dicht tegen elkaar gedrukt, langzaam doorliepen. De vrouw liet haar hoofd rusten op den schouder van den man, die zijn arm om haar heen geslagen hield; en zoo gingen ze voort, met gelijken, zachtdeinenden stap.

En kleine Mientje liep ook door, op stijve, doove beenen, de koude handen geklemd om haar taschje en de oogen strak op de twee verdwijnende mensen.

Dien nacht, toen ze wakker lag, omklemmende met beide armen haar hoofdkussen, waarin ze haar snikken verborg voor haar moeder, die in het bed naast haar zwaar te ademen lag, leerde zij verlangen.

Annie had haar vriend aan de familie voorgesteld en de verloving was feestelijk gevierd. Karel viel in den smaak, de wederzijdsche families vonden, dat ze aan elkaar gewonnen hadden, en zoo was er weer een mannelijk element in den vrouwenkring gekomen. Behalve de stralende verloofde was van allen Moe nog het meest in haar schik. Ze vond Karel knap, flink, aardig. De jonge man was vol attenties voor haar en luisterde geduldig naar haar zwaarwichtige verhalen.

Een enkelen keer maakte Moe, meer goedhartig dan kiesch, tegen Mien, een toespeling op den man, die het eerst in haar huis gekomen was. „Echt sneu voor je, kind, dat jij nu óók geen jongen hebt. Hoor je nu nooit 's niks meer van 'm? Ziet Annie hem dan ook niet meer?”

„Nee Moe,” antwoordde Mientje, steeds lijdzaam-geduldig, „misschien komt hij over 'n tijdje wel weer eens. Hij zal het druk hebben.”

„Misschien, misschien,” herhaalde de moeder, en, met haar gewone inconsequentie: „Denk je dat de mannen naar je toe komen vliegen, als je d'r zelf geen moeite voor doet? Kijk Annie 's een aardigen vent hebben gekregen. Pas maar op, meisje, je blijft zitten, net als Bertha.”

Mientje antwoordde niet, ze wist dat Moe haar argumenten nonsens zou vinden, en voor de overmacht van het drukke woord zweeg ze, als altijd.

Mientje was met Moe naar de kerk geweest. Bertha ging nooit, ze vond den dienst vervelend. Moe ging half uit sleur en half uit onbewusten eerbied voor een begrip van iets, dat altijd zoo geweest was, en waar je respect voor moest hebben. Mientje was de eenige, die geen Zondag oversloeg en iedere week naar het Godshuis trok uit een drang van puur,